

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 14. december 2018

Kirkedag: 20.s.e.Trin/B

Tekst: Es 5,1-7; Rom 11,25-32; Matt 21,28-44

Salmer:

SK: 749 * 331 * 68 * 46

LL: 749 * 447 * 449 * 331 * 68 * 46

Jeg tror ikke på Gud. Ikke sådan som Bibelen fortæller om Gud. At Gud skulle være ”personlig”, almægtig og sådan svæve over alle ting, det siger ikke mig noget. Jeg tror snarere, at Gud er en slags kraft i os. Jeg tror ikke på Gud som skaberen. Gud er måske bare det der ”er mere mellem himmel og jord”, som vi ikke sådan lige kan forklare. Jeg er ikke sådan superkristen. Jeg er nok mest kristen på min egen måde og synes, at kristendommen har noget godt til vores kultur. Men at bede til en eller anden guddommelighed, det siger mig ingen ting. Egentlig tror jeg, at alle mennesker uanset tro eller ej har noget guddommeligt i sig, og selv om vi kalder det noget forskelligt og giver det forskellig kultur og ritual, så er det nok det samme for os alle. Jeg tror, at Gud er den samme gud for alle blot med forskellige navne. Derfor tror jeg også, at det med kirken ikke er så vigtigt, for man kan lige så godt være kristen uden kirken, når gud nu er nærmest en slags ånd. I min verden kan man også være kristen buddhist.

Dette udsagn om tro og om Gud er sammensat af større eller mindre citater fra mennesker, der giver udtryk for, hvad de tror, og hvad man skal tro om Gud, hvis der er noget at tro om Gud. Jeg skal ikke kunne sige, om det er tro at have en sådan mening og opfattelse af det guddommelige. Men jeg ved, at det er ikke en bibelsk tro. Det er ikke en tro på Gud Herren, som vi møder Gud i Bibelen. Derfor er disse udsagn heller ikke udtryk for

kristen tro. Det eneste sande, der er i disse udsagn, er, at det er en *egen* tro, tro på min måde. Og det står jo enhver frit for at have en egen tro; men den er ikke nødvendigvis kristen.

Når jeg taler med mennesker om dette, slår det mig gang på gang, at snakken går, argumenterne flyver hen over bordet. Der er tænkt over tingene, og mange er faktisk meget faste i deres mening og overbevisning, når vi taler om Gud, om det guddommelige. Det bliver ofte, meget ofte, noget mere afdæmpet, uvist og famlende, hvis samtalen drejes hen på Jesus. Mange mennesker er ikke helt så afgjorte i forhold til, hvad der skal menes om ham. Dog er historien om barnet i krybben jo sød og hyggelig; men at det skulle have noget at gøre med en frelser og søn af Gud, ja så forstummer samtalen ofte.

Den forstummer ofte, fordi mange faktisk ikke rigtig ved, hvad vi skal med en frelser. Hvad skal vi bruge en frelser til? Hvad skal vi frelles fra? Det med synd og dom og himmel og helvede er jo kun billeder på elendigheder i livet, og der er jo ikke nogle, der kommer gennem livet uden også dette, som vi jo så rigtigt skal synge i sidste salme: lykke, ulykke de gange på rad. Men Jesus som frelser? Han er et fantastisk menneske, som vi også skal synge om i næste salme, men Guds Søn? Mange mennesker har et billede af Jesus i krybben og på korset; men det er ikke et guddommeligt billede. Dét er Bibelens billede af Jesus, også selv om det måske ikke passer med menneskers eget billede af Jesus i deres egen tro.

Det her er slet ikke nogen ny problematik, at mennesker har en trosopfattelse, der er deres egen og, at et trosliv begrundes og udfoldes i deres egen forståelse. Det er præcis den problematik, der også er på spil i dagens evangelium.

Jesus taler med datidens religiøse elite. Samtalen her flere lag; men i dag skal vi fokusere på det med at have egne billeder af Gud, at tro på sin egen måde eller på – skal vi sige – på Guds måde.

En af de ting, der er på spil mellem Jesus og den religiøse elite er, at de har ikke samme helhedsbillede af Gud Herren, af det guddommelige i det hele taget. Den religiøse elite er forankret i århundreders tradition om egne billeder og egen forståelse af Gud Herren. Lignelsen om vingården er også et billede på, at Israels folk er et særligt folk i Guds billede, fordi de skal være bærere af billedet af Gud. De skal være bærere af Guddomsherligheden på jord, således at mennesker og folkeslag kan lære at kende Gud Herren gennem gudsfolkets liv og tro. Derfor er det også ret vigtigt, at det fællesskab i tro, som knytter Gud og mennesker sammen, er grundet på og udlevs i samme ånd og forståelse. Og her har det knebet med samspillet.

Lignelsen om vingården, hvor forpagterne slår ihjel for et godt ord for at tilegne sig vingården og undgå at betale forpagtningsafgiften, er et billede på hele historien om, hvordan Gud har villet et fællesskab med sit folk. Og ustandseligt har folket været genstridigt og er gået sine egne veje i egen tro. Og det har den konsekvens, at folket giver et forkert billede af Gud, fordi de giver deres eget billede. Og det skyldes i høj grad den religiøse elite. Deres lære er gennem årene på mange punkter gledet væk fra Guds ord om et liv i tros- og kærlighedsfællesskab mellem Gud og mennesker. Langt hen ad vejen har den religiøse elite præsenteret et billede af Gud med begrundelsen i, at vi siger og mener, og ikke hvad Gud siger og mener.

Lignelsens budskab er, at Gud Herren hele vejen ned gennem historien gang på gang har forsøgt på forskellig vis at få folket i

tale. Læsning gennem GT illustrerer dette fortrinligt. Og fra tid til anden er det også lykkedes, for en tid, så faldt folket fra eller fik deres egen tro. Det, der i historien er så helt fantastisk er, at ikke på noget tidspunkt sker der det, der meget vel kunne tænkes i så mange andre sammenhænge, men ikke om Gud, at Han tænker: Jeg giver op. De er totalt uden for pædagogisk rækkevidde. Jeg orker ikke mere. Det sker ikke! Tværtimod. Ustandselig bliver Gud ved med at række ud efter folket, for at samle dem i troen på sig, og frelse dem fra deres forkvalede og fortabende egen tro.

Lignelsens højdepunkt er, at som vingårdsejeren satser alt ved at sende sin søn, satser Gud Herren til sidst **hele** sin kærligheds udfoldelse ved ikke kun at række ud efter mennesket, men træde ind i mennesket ved sin enbårne søn, Jesus Kristus.

Dét er så provokerende for den religiøse elite på Jesu tid. Dét er så provokerende for alle tiders mennesker med egen tro. For det sprænger billedet af det guddommelige.

Vi mennesker kan godt leve med, at der skal være noget guddommeligt, noget uden for menneskets formåen og væsen, mere mellem himmel og jord. Vi kan også godt leve med, at det menneskelige har en begrænset formåen og er begrænset i sit væsen. Men vi har det altså svært med, at det hele lige pludselig bliver blandet sammen, så det menneskelige udfoldes i det guddommeliges sfære af ånd og evighed, udover menneskelig magt og tid, og det guddommelige udfoldes i det menneskeliges begrænsning, i afmagt. Dét giver os problemer. For vore billeder af det guddommelige passer ikke længere, og vi ser vor fortabelse, når billederne krakelerer. Men vore billeder af det menneskelige passer heller ikke længere, og vi ser os selv i fortabelsen. Men det kan heller ikke passe, at dét

skulle være billedet, Guds billede af sig selv og os – eller kan det? I salmen vi skal synge om lidt, der er ingen tvivl: Sådan er Skaberen. Sådan er Gud.

Og dét er det, Jesus forsøger at få den religiøse elite til at forstå og indse og tro. Dét er det, Jesus forsøger at få ethvert menneske med egen tro til at forstå og indse og tro.

Og så sætter Jesus det selv på spidsen. For den religiøse elite, og for ethvert menneske, som hører eller læser disse ord. Jesus sætter det på spidsen for ethvert menneske, at det har betydning om vi har vor egen tro eller Guds tro, tror på min egen måde eller på Guds måde. Der er ét fokuspunkt. Det hele står og falder med det ene: stenen. I lignelsen er det sønnen. I virkelighedens verden er det Jesus Kristus, Guds Søn. Han er stenen, sagens kerne.

Jesus bruger et billede af en sten i et bygningsværk. En sten, som bygmestrene vragede, sådan som vingårdsmandens søn blev vraget/slået ihjel, og som den religiøse elite og enhver anden med egen tro nu skal tage stilling til, hvad de vil gøre med: vil de lade den sten være hovedhjørnestenen, den sten, som giver retningen og vinklerne for bygningen, og er det grundlæggende udgangspunkt for det videre forløb. Kort sagt: Den religiøse elite stilles over for konsekvensen: vil de forkaste ham som Guds Søn eller vil de lade ham være grundlag, udgangspunkt og fokuspunkt for troen på Gud? Dette siges til dem kort før den påske, hvor de tog stilling til sagen.

Påskeden viser os, at de fastholdt deres egen tro og forkastede Jesus. Derved blev stenen, Jesus, dem en forargelse, og de vil i deres egen tro blive knust under stenen. De fortabes i deres egen tros vildfarelse.

Enhver egen tro stilles over for denne udfordring. Ethvert menneske stilles over for ordene om, at Jesus som det helt centrale fokuspunkt ”er Herrens eget værk”.

Årtier senere referer Paulus, som vi læste tidligere, at Jesus er Guds pagt med os, når Han tager vore synder bort. Deri skal vi erfare, at i Guds tro, modsat vor egen tro, da kan vi tage til os, at ikke bare i kirken, men i trosfællesskabet med Gud da har – sagt med en lille omskrivning af omkvædet fra salmen før prædikenen - da

har dagen evighed,
da har kærlighed sit sted,
hvor Guds Søn er sammen med os under Helligåndens fred,
og da føler vi en stund
at vi står på hellig grund
og at livets mening lyder fra vor skabers egen mund.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen.